

DROBNÁ ARCHITEKTURA VE VEŘEJNÉM PROSTORU V DOBĚ POVÁLEČNÉ

VÝZKUMNÁ OTÁZKA

Nakolik zasáhla prefabrikace a průmyslová výroba do produkce drobné architektury? Byly její návrhy čistě typizovanou záležitostí a nebo se mezi nimi objevovala i snaha o originalitu?

Drobná architektura – objekty malého měřítka na pomezí architektury a designu mají svou specifickou roli ve veřejném prostoru. Jsou společně s dalšími prvky (komunikace, terénní úpravy, loubí, vodní plochy, zeleň, drobný mobiliář, dlažba, svítidla, dětská hřiště či výtvarná díla) nedílnou součástí parteru měst, kromě své praktické funkce dopomáhají k vytváření identity míst a mohou sloužit jako orientační body.

V sedmdesátých a zejména v osmdesátých letech můžeme pozorovat důraz na řešení parteru a drobné architektury sídlištních souborů, jejichž přínos spočívá ve snaze o vytvoření lidsky přístupného prostředí a o návrat městotvorných motivů. Pozornost architektů se v osmdesátých letech soustředila také na formování parterů nově vznikajících pěších zón.

Změny v městských interiérech probíhají mimořádně rychle a často velmi radikálně. Nevyhnutelným důsledkem je skutečnost, že mnohé z poválečných drobných prvků dnes můžeme spatřit pouze na fotografiích, částečně jsou uchovány také v muzejních depozitářích. Výměny především typizovaných variant probíhají většinou plošně. Tato situace se netýká individuálních realizací, které jsou sice v mnoha případech v ulicích dochovány do dnešních dnů, avšak jejich špatný stav je mnohdy alarmující.

CÍLE VÝZKUMU

Cílem je zdokumentovat hlavní proud typizované produkce objektů, vývoj jednotlivých typů objektů a porovnat je s individuálními realizacemi.

Byla drobná architektura spjata s návrhy okolních staveb a byla začleňována do koncepce veřejného městského či vesnického prostředí nebo šlo o solitérní objekty nekomunikující s okolím?

Zajímavé jsou i proměny v čase realizovaných staveb. V důsledku změn a rekonstrukcí dochází často k rychlému zániku historických vrstev a původních prvků ve veřejném prostoru a proto je velmi důležitá jejich dokumentace.

METODIKA

Rešerše pramenů a literatury, studium dobových fotografií. Návštěvy archivů, muzeí, stavebních úřadů.

Tematické vymezení dle institucionálních prvků a jednotlivých typů objektů. Porovnání typové produkce s individuálními zakázkami, vývoj objektů v čase.

Terénní výzkum - dokumentace dodnes stojících objektů a jejich proměn v čase. Nakolik slouží a jsou schopné sloužit svému původnímu účelu, kolik z nich je dnes využíváno, jaký je jejich současný stav a zda je možné a reálné některé z nich využít pro jiný účel.

Rozhovory s autory a pamětníky.

Telefonní budky

Stánky Poštovní novinové služby

Tramvajové a autobusové zastávky a jejich přístřešky

Zákryty a přístřešky kontejnerových stání

Lavičky a odpočinková místa

